

Ölkə təhsilinin tarixini özündə yaşadan “Azərbaycan müəllimi” qəzeti 90 yaşını qeyd edir. Qəzetin arxiv materiallarını vərəqlədikcə insan həmin dövrlərə qayıdır, keçmiş illərdəki təhsil proseslərinin canlı şahidinə çevrilir. Saralmış qəzet səhifələrinə baxdıqca heyranlıq və təəccüb qarışıq hisslər məni bürüyür.

Flora Xəlilzadə:
“Peşəkar jurnalist kimi formalaşmağım da, ən gözəl anlarım da doğma qəzetimlə bağlıdır”

...Gözümü açandan evimizdə “Azərbaycan müəllimi” qəzetini görmüşəm. Tale də elə gətirdi ki, düz 37 il bundan əvvəl “Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyasında işə düzəldim. Artıq imzalarını tanıdığım jurnalistlərlə bir yerdə işləyirdim. Orta məktəbi təzə qurtarmış, iş fəaliyyəti barədə təəvvürü olmayan biri kimi ilkin vaxtlarda qəzetdə işləmək mənim üçün çətin olduğu qədər, eyni zamanda gərginlik yaradırdı. Etiraf edirəm ki, ilk başlarda artıq burada çalışmamağı da özüm üçün qəraraşmışdım. O vaxta qədər ki...

Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsində oxuduğum ilk günlər idi. Elə yeni tanışlıq zamanı mərhum ustad müəllimlərim Nəsir İmanquliyev, Şirməmməd Hüseyinov, Əliş Nəbili, Famil Mehdi, Qulu Xəlilov, İnyət Bəktaş, hazırda da dərs deyən Cahangir Məmmədli, Akif Rüstəmov “Azərbaycan müəllimi” qəzetində işlədiyimi biləndə bir həmkar kimi mənə yanaşaraq “Qızım, sən bilirsən harada işləyirsən? Bu qəzet ölkəmizin təhsil salnaməsini yaradan bir mətbu orqandır. Burada çalışanlar təhsil üzrə ixtisaslaşmış peşəkar jurnalistlərdir. Bəxtin gətirib ki, sən jurnalistlik təcrübən elə öz iş yerin olacaq. Çalış bundan yətinəcə faydalan”.

Tanınmış professor Şirməmməd Hüseyinovun vaxtilə bizim qəzetdə şöbə müdiri işlədiyini onun öz dilindən eşidəndə isə nə gizlədim, o zaman quruldum. Bir tərəfdən öz isti, qayğıkeş münasibətlə mənim üçün doğma-ya çevrilən müəllimlərimin qəzetlə bağlı xoş sözləri, bir tərəfdən də özümün ilkin tərəddüdü fikirlərim işdə qalib-qalmayacağım barədə qəti qərar verməyimdə çətinlik yaradırdı. Redaksiyada adı iş günlərimdən biri idi. Elə hey öz-özünümdə götür-qoy edirdim. Bu zaman bir əlin çiyinə qoyulduğumu hiss etdim. Dönüm baxanda qəzetimin əməkdaşı Flora Xəlilzadəni gördüm. “Nə fikirləşirsən, ay Samirə?”, - deyər soruşdu. Düşüncələrimi ona söylədim. Və o mənə “Peşəkar, eyni zamanda ixtisaslaşmış təhsil jurnalisti olmaq, imzanın tanınmağını istəyirsən, mənə burda qalmalısan”, - söylədi. Bəli, məhz Flora xanımın məsləhətindən, eləcə də müəllimlərimin qəzetə olan münasibətindən ruhlanaraq mən fəaliyyətimi bu qəzetdə davam etdirməyi qərara aldım.

Ağılıma belə gətirməzdim ki, üstündən xeyli illər keçdikdən sonra 90 illik təhsilimizi öz səhifələrində tarixləşdirən “Azərbaycan müəllimi” qəzetinin 37 illik əməkdaşı olaraq elə bu bayram günündə vaxtilə bizim əməkdaşımız olan, mənim yol göstərən “Söhət” ordenli, Əməkdar jurnalist, yazıçı və publisist, Prezidentin fərdi təqaüdcüsü Flora Xəlilzadə ilə söhbətləşəcəyəm. Flora xanımla ötən illərə qayıtmaq olduqca maraqlı idi...

“Azərbaycan müəllimi” qəzetində 15 il işləmişəm”

“Azərbaycan müəllimi”nin bu əziz günündə məni yadda saxladığınız üçün təşəkkür edirəm”, - deyir Flora Xəlilzadə: “Bu qəzetin mənim həyatımda xüsusi rolu var. Düz 1978-ci ildən 1993-cü ilə qədər bu mətbu orqanda çalışmışam. İş fəaliyyətimin 15 ili məhz bu qəzetlə bağlı olub. Qəzetin adı gələndə, inanırsan, qərribə bir həyəcan, bir yurd nisgili keçirirəm (*kövrəlir*). Müxbir, xüsusi müxbir və sonradan şöbə müdiri vəzifəsinə qədər yüksəlmişəm. Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsində oxu-

yanda praktik təcrübələrim “Azərbaycan müəllimi”ndə olub. O vaxtı qəzetimiz Hökumət Evinin ən axırıncı mərtəbəsində yerləşirdi. Qəzetin baş redaktoru Şahin Səfərov idi. Hər dəfə təcrübədə olduğum müddətdə redaksiyada mənə çox gözəl şərait yaradılırdı. Cavan bir tələbə qız idim. Qəzetin baş redaktoru Şahin müəllim olmaqla, redaktor müavini Məhyəddin Əbdülov, şöbə müdirləri Tükəzban Əsədova, Cavad Cavadlı, Pirxanım Qasımovaya və digər adlarını qeyd etmədiyim əməkdaşlar mənə xüsusi həssaslıqla yanaşırdılar”.

Flora xanım deyir ki, qəzetdə ilk yazısı “Matan gəldi” başlığı altında dərc olunub. Və bu yazı böyük əksətdə doğurub. Belə ki, o, Şahbuz rayonunda ezamiyyətdə olarkən şahidi olur ki, analar öz uşaqlarını nadinclik etdikləri zaman “Matan gəldi” - deyər, qorxudurlarmış. Sən demə, həmin Matan rayonda uşaq bağçasının müdiri imiş və balacalara zülm edirmiş: “Xatırlayıram ki, həmin yazımda birinci cümləm belə idi: Keçmişdə bizim analar uşaqlarını qorxutmaq üçün xortdan, şeytan gəldi, üzənirəm qonşularımız isə türk gəldi deyirdilər. Şahbuzda isə deyirlər ki, Matan gəldi”.

“Tale elə gətirdi ki...”

Tələbəkədən bu qəzetlə əməkdaşlıq edən Flora Xəlilzadənin işləmək üçün elə təyinatı da bu mətbu orqana verilir. “Tale elə gətirdi ki, mənim ilk iş fəaliyyətim məhz “Azərbaycan müəllimi” qəzeti ilə bağlı oldu.

Sanki qəzet mənə qucaq açdı. Jurnalistikani təzəcə bitirmiş bir gənc üçün bu istə münasibətdən, peşəkar qələm sahibləri tərəfindən onların doğması kimi qəbul edilməkdən gözəl nə ola bilərdi ki? Tükəzban Əsədova mənim şöbə müdirim idi. Paytaxtla yanaşı, respublikamızın müxtəlif bölgələrinə gedərək oradakı məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin fəaliyyətindən silsilə məqalələr yazır, reportajlar hazırlayırdım. İlk yazılarım da bağçalarla bağlı olub. Sonradan demək olar ki, qəzetin bütün şöbələri ilə əməkdaşlıq etməyə başladım. Təhsilin ən müxtəlif sahələri ilə bağlı yazılarım, məqalələrim dərc olunub, həmçinin ədəbi yaradıcılıqla, publisitika ilə də məşğul olurdu. Hər bir şöbə müdirinin verdiyi mövzulara uyğun çoxlu sayda məqalə, reportaj, müsahibələr, tənqidi yazılar yazırdım”.

Həmkarım yaddaşına həkk olunmuş xatirələrini bir-bir yada salır: “Gözəl qələmi olan peşəkar jurnalistlərlə həmkar olmuşam. Qəzetin “Ədəbiyyat və incəsənət” şöbəsinin müdiri Cavad Cavadlının tapşırığı ilə ölməz şairimiz Mikayıl Müşfiqin həyat yoldaşı ilə müsahibə hazırlamışam. Cavad müəllimi bu gün də ehtiramla xatırlayıram. Qəzetdə işlədiyim müddətdə çox böyük şəxsiyyətləri tanımışam, adları kitablara salınmayan insanlar barəsində məlumatlı olmuşam. Sonra “Ali məktəb həyatı” şöbəsində işlədim. Həmin şöbənin müdiri mərhum gözəl kaman ustamız Xalq artisti Habil Əliyevin qardaşı Tahir Əliyev idi. O qədər sadə, qayğıkeş insan idi. Əməkdaşı üçün hər cür şərait yaradırdı. Özü yazı yazırdı, deyirdi Flora, gör bunun redaktəyə ehtiyacı varmı? Bu, həm də onun əməkdaşına olan güvəni, etimadı idi. Allah onun ruhunu şad etsin. Sonradan həmin şöbənin xüsusi müxbiri, müdiri də oldum.

“Orta ümumtəhsil müəssisələri” şöbəsinin müdiri Şamxəlil Məmmədov necə gözəl jurnalist idi. Məktəblərdən yazılar hazırlayanda mənə peşəkarcasına məsləhət, istiqamət verirdi. Heç vaxt bunları unuda bilmərəm. Adlarını qeyd etdiyim insanlardan mən çox şeylər öyrəndim, təhsil jurnalisti kimi ixtisaslaşdım”.

“10 dəqiqə işə gecikmişdim”

Flora xanım danışdıqca bəzən kövrəlir, bəzən isə həmin illərdən ən xoş xatirələrini paylaşdıqca o anların yaratdığı xoş hisslər nurlu simasına yansıyırdı: “Bir hadisəni danışmaq istəyirəm. Bilirəm ki, mən o zamanlar uzaqda - Hövsanda yaşayırdım. Yolum uzaq idi. Bir gün 10 dəqiqə işə gecikmişdim. Redaksiyanın dəhlizində baş redaktorumuz Şahin Səfərovla rastlaşdım. Qaşqabaqlı halda mənə dedi ki, işə keçikmə. Sonra mənə müəyyən mövzularda yazılar yazmağı tapşırtdı. Bir gün mərhum akademik Ziya Bünyadov redaksiyamıza gəlmişdi. Şahin müəllim məni çağıraraq tapşırtdı ki, Ziya müəllimdən müsahibə alım. Sonra da dedi ki, Flora bu redaksiyada mənim ən çox inandığım, qələməmə hörmət etdiyim əməkdaşımdır. Üzünü mənə tutaraq yazını birbaşa ona götürməyimi tapşırtdı. Yazını hazırlayıb ona təqdim edəndə özümü saxlaya bilməyərək soruşdum ki, Şahin müəllim, necə olur məni hamının yanında tərifləyirsiniz, ancaq 10 dəqiqə işə gecikdiyimə görə danladınız? Axı, bilirsiniz ki, yolum uzaqdır. Mənə qayıtdı dedi ki, sən bu qəzetin bel sütunusan, vaxtında işdə olmalısən. Bir dəfə də redaksiyamıza professor Qulu Xəlilov bir yazı göndərmişdi. Yazı çox geniş idi. Mən bir az ixtisar etdim. Və bu yazı qəzetimizdə dərc olundu. Səhər bir də gördüm ki, işdə hamı bir-birinə dəyib ki, Qulu Xəlilov yazısının ixtisar olunmasına bərk əsəbiləşib və qəzəbli halda redaksiyaya gəlir. Mən qaldım tək otaqda. Qulu müəllim salamlaraq otağıma daxil oldu. Dedi ki, yazımın ixtisar olunmasından narazıyam. Qulu müəllimdən soruşdum ki, neçə dəfə siz əməliyyat olunmusunuz? Dedi ki, 8-9 dəfə. Dedim hər əməliyyat olunanda bədəninizdən sizi narahat edən müəyyən gərəksiz şeyləri kəsin atıblar? Dedi, bəli. Qayıtdı ki, yazımı sən ixtisar eləmişən? Belə dayandım. Gəldi başıma əl çəkərək, “Eşq olsun sənə”, - dedi.

Mən heç vaxt unutmam Bərdədə Xırdaxanım Şadlinskaya adlı bir məktəb direktoru var idi. Onunla söhbət etmək, müsahibə almaq o qədər xoşuma gəlirdi. Olduqca gözəl danışmaq qabiliyyəti var idi, təhsili mükəmməl bilirdi. 190 nömrəli tam orta məktəbin direktoru olmuş mərhum Sona Tağıyevadan, 132 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Aliyə Təhmasibdən dəfələrlə yazılar yazmışam. Mənim ən çox sevdiyim, gətirdiyim məktəb elə 132 nömrəli tam orta məktəb olub. Sonra gözəl pedaqoq Sara Xanlarovanı tanıdım. Həmin zamanlarda o müəllim kimi fəaliyyət göstərirdi. Artıq neçə illərdir ki, 132-134 nömrəli Təhsil

Kompleksinin direktorudur. Bu gün də o məktəbi sevərəm, hətta nəvəm orada təhsil alır”.

“Bildirdim ki, öz qəzetimdən başqa digər mətbu orqana yazı verə bilmərəm...”

Növbəti yazısı dərc olunduqdan sonra o vaxtı “Azərbaycan gəncləri”ndə çalışan rəhmətlik Şahmar Əkbərzadə ondan xahiş edir ki, qəzetlərinə bir yazı yazsın: “Bildirdim ki, öz qəzetimdən başqa digər mətbu orqana yazı verə bilmərəm. Dedi ki, bu “Azərbaycan gəncləri” qəzetidir: “Ona söylədim ki, “Azərbaycan müəllimi” də elə bil ki, ölkənin “Pravda” qəzetidir. O vaxtı “Pravda” qəzeti Sovet İttifaqının ən üzde olan, nüfuzlu mətbu orqanı idi. Qəzetimin adı “Azərbaycan müəllimi” olsa da təhsilin bütün sahələrini əhatə etməklə yanaşı, dövrün ən vacib hesab edilən mövzularına, cəmiyyətdəki nöqsan və çatışmazlıqlara toxunulurdu. Məsələn, mən o dövrdə “Zəngəzur gülüşləri” başlığı altında məqalələr, Qərbi Azərbaycanın təbiətindən, orada yaşayan yaradıcı müəllimlərdən yazırdım, eyni zamanda redaksiyamızın poçtuna daxil olan zəif yaradıcılıq nümunələrini tənqid edirdim.

Çox xoşbəxtəm ki, vaxtilə “Azərbaycan müəllimi” qəzetində işləmişəm, imzam tanınıb və oxucular tərəfindən sevilmişəm. Mənim peşəkar jurnalist kimi formalaşmağım da, ən gözəl anlarım da doğma qəzetimlə bağlıdır”.

“Mənim ikinci universitetim “Azərbaycan müəllimi” qəzeti oldu”

Flora Xəlilzadə ailə səadətini, analıq duyğusunu da “Azərbaycan müəllimi” qəzetində yaşayıb. Ən xoşbəxt anlarının şahidləri, hər zaman ona dəstək verənləri isə doğma kollektivi, jurnalist həmkarları olub. “O dövrdə xoşbəxtliyimi, bəxtəvərliyimi də “Azərbaycan müəllimi” qəzetində işlədiyim vaxtlarda tapdım və yaşadım”.

O, çətin günlərlə də sınağa çəkilib. 1988-ci ildə Qərbi Azərbaycandan azərbaycanlıların deportasiyası başlandı. Bizim soydaşlarımız mənfur qonşularımız tərəfindən öz doğma yurd-yuvalarından, evlərindən didərgin salındılar. Flora xanım söyləyir ki, həmin illərdə onun anasını da ermənilər soyuq, şaxtalı bir gündə götürüb qarın içinə atdılar: “O zamanlar nələr yaşadığımızı bir Allah bilir. Onda da “Azərbaycan müəllimi” qəzetinin əməkdaşları mənə dəstək oldular. Mən bunu unuda bilmərəm”.

Daha sonra üzünü mənə tutaraq, “Sən də o zamanlar bizim ən gənc jurnalistimiz idin”, - dedi.

“Jurnalistlik fəaliyyətinizin 15 ilini bu qəzetdə keçirmiş, sonradan müxtəlif yerlərdə, yüksək vəzifələrdə çalışmış bir şəxs olaraq dönüb geriyyət baxanda nə hisslər keçirirsiniz” - sualıma Flora xanım yenə də özünəməxsus cavabı ilə seçilir: “Mənim ikinci universitetim “Azərbaycan müəllimi” qəzeti oldu. Həm öyrəndələrdən yazırdım, həm də özüm öyrənirdim. Nə xoş mənə ki, ilk iş yerimdə təcrübəli, peşəkar jurnalistlərlə çiyin-çiyinə çalışdım.

Jurnalistika fakültəsində mənə dərs demiş mərhum müəllimim Tofiq Rüstəmovu bu gün də böyük məhəbbətlə xatırlayıram. O bizə “Ədəbi redaktənin əsasları”ndan dərs deyirdi. Mən ondan yazını necə redaktə edərək yazmağı öyrəndim. Bu gün də danışanda belə, redaktə təcrübəm köməyimə gəlir”.

Qəzet 90 illik təhsil ənənələrimizi layiqincə qoruyub

Flora Xəlilzadə Azərbaycan təhsilinin inkişafında “Azərbaycan müəllimi”nin rolunun əvəzsiz, bu pedaqoji mətbu orqanın təhsilimizin uzunillik tarixi salnaməsi olduğunu xüsusi vurğulayır: “90 illik təhsil tarixi olan “Azərbaycan müəllimi” bir məktəbdir. Bu məktəbin bünövrəsi sağlam təməllər üzərində qoyulub. Mən doğma qəzetimə uzunömürlülük, redaksiya kollektivinə, sözün əsl mənasında qələmə bağlı olan həmkarlarıma cansağlığı, yaradıcılıq uğurları arzulayıram. Oxucu sevginiz davamlı olsun”.

90 yaşın mübarək, doğma qəzetimiz “AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”.

Samirə KƏRİMOVA